

YÖNETMELİK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında:

**YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARINDAN ELEKTRİK ENERJİSİ
ÜRETEN TESİSLERDE KULLANILAN AKSAMIN YURT İÇİNDE
İMALATI HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten tesislerde kullanılan ve bütünleştirici parçaları ile birlikte yurt içinde imal edilen aksamın, 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun ekinde yer alan II sayılı Cetvele göre ilave fiyatının belirlenmesi, belgelendirilmesi ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasların belirlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 6/B maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Aksam: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-1 Yurt İçinde İmal Edilen Aksam Tanımları'nda listelenen mamulü,
- b) Aksam tedarikçisi: Elektrik üretim şirketine ya da sistem tedarikçisine yurt içinde veya Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisindeki serbest bölgelerde imal ettiği aksamı satan Sanayi Odasına ve/veya Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı şirketi,
- c) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- ç) Elektrik üretim şirketi: Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten ve Kanunun 6/B maddesinde yer alan hükümden yararlanmak isteyen lisans sahibi tüzel kişiyi,
- d) Elektrik üretim tesisi: Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üreten ve üretim lisansına sahip olan tesisi,
- e) EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,
- f) Kabul Heyeti: 7/5/1995 tarihli ve 22280 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik Tesisleri Kabul Yönetmeliğine göre oluşturulan heyeti,
- g) Kanun: 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunu,
- ğ) Sistem tedarikçisi: Elektrik üretim şirketine, imal ettiği ve/veya satın aldığı aksamı sistem bütünlüğüne monte etmek suretiyle elektrik üretim tesisini kısmen veya tamamen kuran şirketi, ifade eder.

Yurt içi imalatın belgelendirilmesi

MADDE 4 – (1) Kanunun 6/B maddesinde yer alan hükümden yararlanmak isteyen lisans sahibi tüzel kişiler, bu Yönetmelik ekinde yer alan EK-1 Yurt İçinde İmal Edilen Aksam Tanımları listesinde olanlar arasından yurt içinden tedarik ederek elektrik üretim tesislerinde kullanmakta oldukları aksama ait aşağıdaki belgeleri Bakanlık ve/veya Bakanlığın görevlendirdiği kuruluşa beyan etmek zorundadır.

- a) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre işlem yapan yeminli mali müşavir tarafından hazırlanması ve sistem veya aksam tedarikçisinin bağlı bulunduğu Sanayi Odası ve/veya Ticaret ve Sanayi Odası tarafından onaylanması gereken bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 Yerli İmalat Durum Belgesi,
- b) TS EN 45011 “Ürün Belgelendirmesi Yapan Belgelendirme Kuruluşları için Genel Şartlar” standardına uygun olarak Uluslararası Akreditasyon Forumu (IAF) ile karşılıklı tanıma anlaşması imzalamış ulusal akreditasyon kurumları tarafından düzenlenen ve aksamın uluslararası veya ulusal standartlara uygunluğunu belirten ürün sertifikası.

(2) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-2 Yerli İmalat Durum Belgesi, verildiği tarihten itibaren beş yıl süreyle geçerlidir.

Yerli katkı ilave fiyatının belirlenmesi

MADDE 5 – (1) Tamamı yurt içi katma değerle üretilmiş olduğu belirlenen aksam için, lisans sahibi tüzel kişilere Kanun kapsamında uygulanacak yerli katkı ilave fiyatları Bakanlık tarafından onbeş iş günü içerisinde EPDK'ya bildirilir.

Yurt ii imalatın denetlenmesi

MADDE 6 – (1) 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa gore işlem yapan bağımsız denetim şirketi ve yeminli mali müşavir, bu Yönetmeliğın ekinde yer alan EK-2 Yerli İmalat Durum Belgesi'nin hazırlanması ile ilgili olarak 3568 sayılı Kanunda belirtilen cezai şartlardan sorumludur.

(2) Kanunun 6/B maddesinde yer alan hükümden yararlanmak isteyen lisans sahibi tüzel kişilerin elektrik üretim tesislerinde kullanılan herhangi bir aksamın Yerli İmalat Durum Belgesi'nin olup olmadığı, geçici kabul işlemleri sırasında Kabul Heyeti tarafından kontrol edilir.

(3) Kontrol sonrasında Yerli İmalat Durum Belgesi olmadığı tespit edilen aksam için uygulanacak yerli katkı ilave fiyatları, Bakanlık tarafından yeniden belirlenerek EPDK'ya bildirilir.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

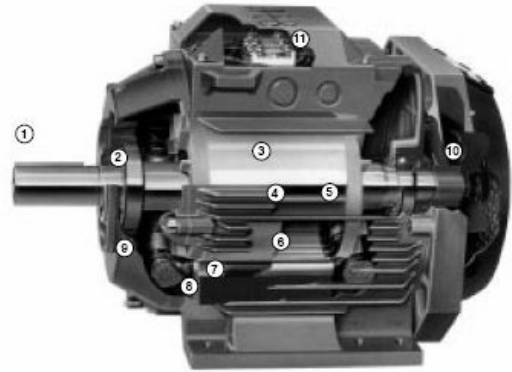

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yürütür.

YURT İÇİNDE İMAL EDİLEN AKSAM TANIMLARI

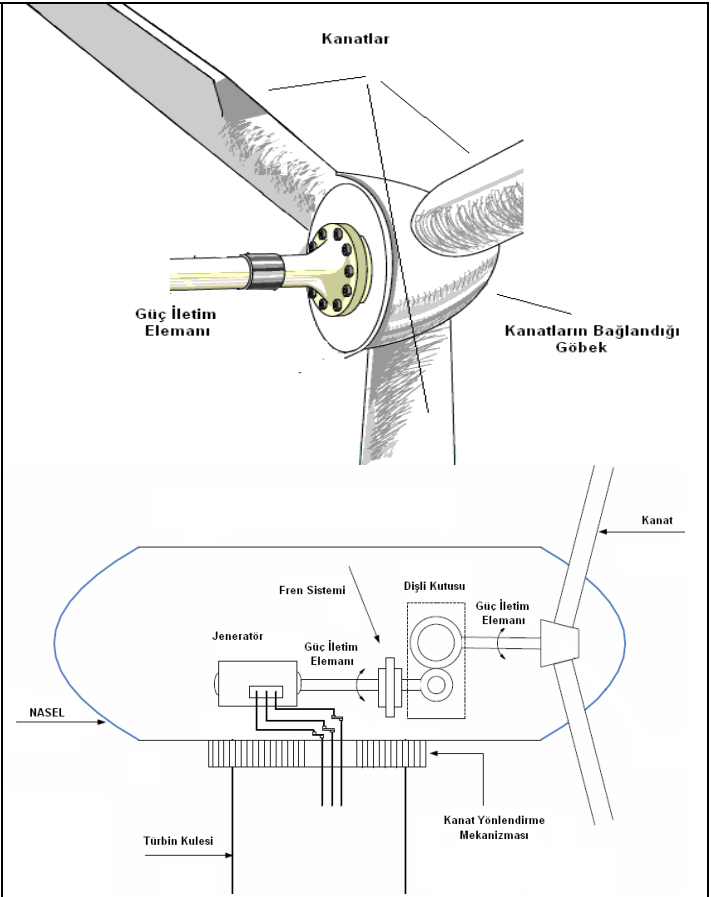
Tesis Tipi	Yurt İçinde Gerçekleşen İmalat	Tanımı	
A- Hidroelektrik üretim tesisi	1 - Türbin	Suyun kinetik enerjisini, bir çarka bağlı güç iletim elemanları üzerinden kontrollü bir şekilde mekanik enerjiye çeviren ve salyangoz, türbin ayar kanatları, ayar kanatları ayarlama çemberi, ayar kanatlarını açma-kapama motorları, türbin çarkı, türbin shaftı ve türbin emme borusundan oluşan makine grubu	
	2 - Jeneratör ve güç elektroniği	Jeneratör: Su türbini tarafından üretilen mekanik enerjinin elektrik enerjisine dönüştürüldüğü aksam Güç elektroniği: Jeneratörden üretilen elektrik enerjisinin; kontrol edilmesi, izlenmesi ve bağlantı noktasının elektriksel karakteristikleri ile uyumlu hale getirilmesinde kullanılan yazılım ve donanım	

B- Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi	1 - Kanat	Rüzgârın kinetik enerjisini rotor ve nasel gruplarındaki güç iletim elemanlarına aktaran aksam.	
	2-Jeneratör ve güç elektroniği	Jeneratör: Rotor ve nasel gruplarındaki güç iletim elemanlarından gelen mekanik enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren aksam Güç elektroniği: Jeneratörden üretilen elektrik enerjisinin; kontrol edilmesi, izlenmesi ve bağlantı noktasının elektriksel karakteristikleri ile uyumlu hale getirilmesinde kullanılan yazılım ve donanım	

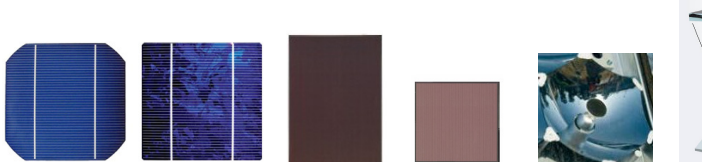
			1. Generator shaft2. Rolling bearings3. Rotor4. Rotor aluminium bar5. Rotor aluminium ring6. Stator7. Coil8. Stator plates9. Coil heads10. Ventilator11. Connection box
	3-Türbin kulesi	Bir veya birden fazla parçalar şeklinde çelik veya beton malzemelerden imal edilen, kanat, rotor ile nasel gruplarını taşıyabilen ve nasel ile zemin arasındaki bağlantıyı sağlayan aksam	

4- Rotor ve nasele gruplarındaki mekanik aksamın tamamı (Kanat grubu ile jeneratör ve güç elektroniği için yapılan ödemeler hariç)

Rotor: Kanatlar ile nasele grupları içerisindeki hız dönüştürücüleri arasındaki güç iletimini sağlayan aksam

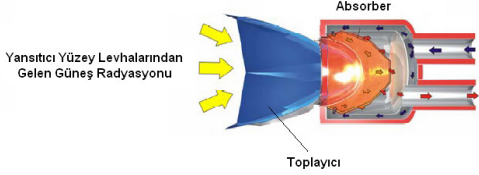
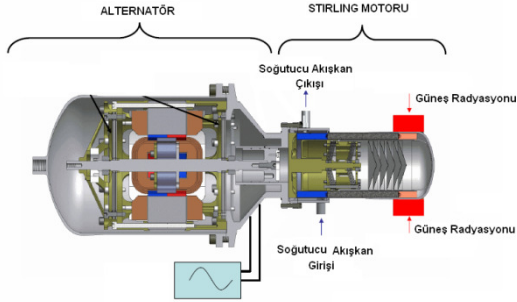

		Nasel: İçerisinde; kanatların bağlandığı güç iletim elemanları, dişli kutulu veya dişli kutusuz hız dönüştürücüleri, jeneratör, kanat yönlendirme mekanizması ve fren sistemleri bulunan ve bu elemanları dış ortamdan koruyan kabin	
C- Fotovoltaik güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	1-PV panel entegrasyonu ve güneş yapısal mekaniği imalatı	PV panel entegrasyonu: Sabit veya güneşi takip eden özellikli bir platform üzerine monte edilmiş PV panellerinin birbirleriyle her türlü elektriksel ve mekanik bağlantısının sağlanması Güneş yapısal mekaniği imalatı: PV panellerinin yerleştirildiği sabit veya güneşi takip eden platform,	

		bu platformun zemin ile bağlantısını sağlayan taşıyıcı yapı ve bu yapıya ait her türlü bağlantı elemanlarının imalatı	
2-PV modülleri		Çevresel etkilere karşı dayanıklı bir yüzeye monte edilen ince film, organik veya kristal yapılı PV hücresi veya CPV hücresini içeren yapı	Çok Kristalli PV modülü Tek Kristalli PV modülü İnce Film veya Organik PV modülü Odaklayıcı PV modülü
3- PV modülünü oluşturan hücreler		Üzerine gelen veya yansıtıcı yüzey levhaları tarafından odaklanan güneş ışığını doğrudan elektrik enerjisine dönüştüren en temel fotovoltaik ünite	Çok Kristalli PV Tek Kristalli PV Hücresi İnce Film veya Organik PV Hücresi Odaklayıcı CPV Hücresi

	4- İnvörtör	Bir enerji kaynağından üretilen doğru akımın, bağlantı noktasının gerilim ile frekans değerleriyle uyumlu olacak şekilde alternatif akıma dönüştürülmesini sağlayan güç elektroniği ünitesi.	
	5- PV modülü üzerine güneş ışını odaklayan malzeme	Güneş ışınlarını, PV modülü üzerinde bulunan bir veya birden fazla sayıdaki PV hücresi üzerine yoğunlaştıran yansıtıcı veya odaklayıcı özellikli malzeme.	
D-Yoğunlaştırılmış güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Radyasyon toplama tüpü	İçerisinden ısı transferi akışkanı geçen ve ısı iletkenlik ile emicilik değerleri yüksek olan bir boru ve bu boruyu çevreleyen yüksek radyasyon geçirgenliğine sahip vakumlanmış cam tüp.	
	2- Yansıtıcı yüzey levhası	Güneş ışınlarını, yüksek yansıtıcı özelliğine sahip ve farklı geometrik şekillerde imal edilmiş bir optik yüzey tarafından merkezi bir alıcı veya doğrusal bir hat üzerine yansıtan levha	

	3- Güneş takip sistemi	Yansıtıcı yüzey levhalarının bir veya birden fazla ekseninde güneşi takip etmesini sağlayan elektro-mekanik aksam	
	4- Isı enerjisi depolama sisteminin mekanik aksamı	Yoğunlaştırılmış güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisinden elde edilen ihtiyaç fazlası ısı enerjisinin depolanarak gerektiğinde elektrik üretiminde kullanılmasını sağlayan sistem elemanları	1 Yansıtıcı yüzey levhaları 2 Parabolik oluk veya kuleden gelen sıcak akışkan 3 Buhar üretim ünitesi 4 Buhar türbini 5 Isı depolama tankı 6 Isı depolama tankından alınan ısının akışkana transfer edildiği ünite 7 Akışkan çıkışı

5- Kulede güneş ışığını toplayarak buhar üretim sisteminin mekanik aksamı	Güneş radyasyonunun yansıtıcı yüzey levhaları tarafından bir kule üzerindeki merkezi bir toplayıcıya odaklanması ile buhar üreten reaktör hücreleri	REAKTÖR HÜCRESİ
6- Stirling motoru	Yalıtılmış bir ortam içerisinde bulunan bir çalışma gazının odaklanan güneş radyasyonu kullanılarak ısıtılması ve soğutulması ile elde edilen mekanik enerjiden elektrik üreten ısı motoru	

	7- Panel entegrasyonu ve güneş paneli yapısal mekaniği	Panel entegrasyonu: Güneşi takip eden bir platform üzerine monte edilmiş yansıtıcı yüzey levhaları ile radyasyon toplama tüplerinin birbirlerine elektriksel ve mekanik olarak bağlanması Güneş paneli yapısal mekaniği: Güneş radyasyonunun doğrusal bir hat üzerine yansıtılması prensibine göre elektrik üreten tesislerde yansıtıcı yüzey levhaları ile radyasyon toplama tüplerinin, merkezi odaklayıcı sistemlerde (kule ve çanak gibi) ise yansıtıcı yüzey levhalarının monte edildiği bir platform, bu platformun zemin ile bağlantısını sağlayan taşıyıcı yapı ve bu yapıya ait her türlü bağlantı elemanları	
E- Biyokütle enerjisine dayalı	1- Akışkan yataklı buhar kazanı	Akışkan yataklı biyokütle yakma teknolojilerinin	

üretim tesisi		kullanıldığı buhar üretim sistemi	
	2- Sıvı veya gaz yakıtlı buhar kazanı	Sıvı veya gaz formundaki biyoyakıtların yanma ısısının kullanılması sonucu buhar üreten ünite ve bileşenleri	
	3- Gazlaştırma ve gaz temizleme grubu	Gazlaştırma grubu: Biyokütle kaynaklarına sınırlı miktarda oksijen, hava, hava-su buharı karışımı veya zenginleştirilmiş oksijen içerikli hava verilerek yanabilen gaz bileşimlerinin elde edildiği ünite ve bileşenleri Gaz temizleme grubu: Gazlaştırma grubunda üretilen yanabilen gaz bileşiminin içerisindeki kirleticilerin fiziksel, kimyasal veya termal işlemlerle bertaraf edilerek buhar kazanları veya gaz türbinleri için kullanılabilir hale getiren ünite ve bileşenleri	
	4- Buhar veya gaz türbini	Biyokütle gazlaştırma grubunda üretilen temizlenmiş gaz bileşimi veya akışkan yataklı biyokütle yakma tesislerinde elde edilen ısı enerjisi ile üretilen buharı kullanarak elektrik üreten türbinler	

	5- İçten yanmalı motor veya stirling motoru	İçten yanmalı motor: Biyokütle kaynağından üretilen sentetik gaz ile çalışabilen motor Stirling motoru: Yalıtılmış bir silindir içerisinde bulunan bir miktar çalışma gazının biyokütle kaynağından üretilen sentetik gaz ile ısıtılması, ısınan gazların genişmesi ve soğutulması yöntemine göre elektrik üreten ısı motoru	
	6- Jeneratör ve güç elektroniği	Jeneratör: Buhar türbini, gaz türbini, içten yanmalı motor veya stirling motorundan alınan mekanik enerjiyi elektrik enerjisine dönüştüren aksam Güç elektroniği: Jeneratörden üretilen elektrik enerjisinin; kontrol edilmesi, izlenmesi ve bağlantı noktasının elektriksel karakteristikleri ile uyumlu hale getirilmesinde kullanılan yazılım ve donanım	
	7- Kojenerasyon sistemi	Isı, elektrik ve/veya mekanik enerjiyi eş zamanlı olarak aynı üniteye üreten sistem	

F- Jeotermal enerjisine dayalı üretim tesisi	1- Buhar veya gaz türbini	Yerkabuğunun derinliklerinde birikmiş olarak bulunan sıcak su, ıslak buhar veya kuru buhar halindeki akışkanın taşıdığı enerji ile elektrik üreten üniteler	
	2- Jeneratör ve güç elektroniği	Jeneratör: Jeotermal kaynaklar kullanan bir buhar veya gaz türbininden alınan mekanik enerjinin elektrik enerjisine dönüştürüldüğü eleman Güç elektroniği: Jeneratörden üretilen elektrik enerjisinin; kontrol edilmesi, izlenmesi ve bağlantı noktasının elektriksel karakteristikleri ile uyumlu hale getirilmesinde kullanılan yazılım ve donanım	
	3- Buhar enjektörü veya vakum kompresörü	Buhar ejektörü: Jeotermal kaynaklara dayalı üretim tesisinde kullanılan akışkanların bünyesinde bulunabilen düşük oranlardaki yoğuşmayan gazların sistemden uzaklaştırılmasında kullanılan ve venturi prensibine göre çalışan gaz alma sistemleri Vakum kompresörü: Jeotermal kaynaklara dayalı üretim tesisinde kullanılan akışkanların bünyesinde bulunabilen yüksek oranlardaki yoğuşmayan gazların sistemden uzaklaştırılmasında kullanılan gaz alma sistemleri	

YERLİ İMALAT DURUM BELGESİ

Belgenin verilif tarihi	
Belge numarası	
Firma unvanı	
İşyeri adresi	
Telefon, faks ve e-posta	
Ticaret sicil no	
Oda/Borsa sicil no	
Tesis tipi	
Aksamın adı	
İş bu belge Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında/...../..... tarihinde düzenlenmiş olup, adı geçen aksamın yurtiçinde imal edildiğini göstermektedir. Bu belge, verilif tarihinden itibaren 5 yıl geçerlidir.	

Belgeyi Hazırlayan:

ONAYLAYAN

